

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta P. B.

na uchwałę Nr (...)/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 marca 2020 r.,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 kwietnia 2020 r.,

postanawia:

oddalić skargę.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr (...)/2020 z 30 marca 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: PKW) postanowiła odmówić rejestracji kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej P. B. (dalej: Kandydat) w wyborach na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. z powodu niedołączenia do zgłoszenia wykazu co najmniej 100.000 obywateli popierających zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu wskazano, że Pełnomocnik Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta P. B. (Pełnomocnik Komitetu) nie dołączył żadnego wykazu podpisów obywateli popierających zgłoszenie Kandydata. Kandydat uzyskał poparcie jedynie 1.037 obywateli, wykazane z chwilą przedłożenia PKW zawiadomienia o utworzeniu Komitetu Wyborczego.

Pismem z dnia 31 marca 2020 r. Pełnomocnik Komitetu złożył odwołanie od uchwały PKW wnosząc jednocześnie o zarejestrowanie Kandydata w wyborach na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W swoim piśmie podkreślał brak możliwości zbierania podpisów poparcia wymaganych do zgłoszenia Kandydata oraz zarzucał PKW brak podjęcia działań, które mogłyby umożliwić ten proces w warunkach zagrożenia epidemicznego.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2020 r. Przewodniczący PKW ustosunkował się do twierdzeń zawartych w odwołaniu Pełnomocnika Komitetu, uznając przedstawione w nim zarzuty za bezzasadne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 304 § 6 ustawy z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb., Kodeks wyborczy) pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie PKW o odmowie rejestracji kandydata. Z uwagi na to, że rejestracja kandydata przez PKW następuje w wyniku dokonania zgodnego z postanowieniami Kodeksu wyborczego zgłoszenia kandydata, zaś w świetle art. 304 § 7 k.wyb. skutkiem uznania za zasadną skargi na postanowienie PKW o odmowie rejestracji kandydata jest niezwłoczna rejestracja kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zatem przedmiotem postępowania przed Sądem Najwyższym jest to, czy zgłoszenie kandydata rzeczywiście było niezgodne z przepisami Kodeksu wyborczego.

Sąd stwierdza, że w piśmie zatytułowanym „Odwołanie od uchwały”, Pełnomocnik Komitetu nie przedstawił argumentów wskazujących na zgodne z prawem zgłoszenie Kandydata. Nie przedstawił również zarzutów niewłaściwego stosowania przepisów Kodeksu wyborczego przez PKW. Wskazał na okoliczności, które – jego zdaniem – uniemożliwiały zbieranie podpisów poparcia Kandydata oraz wyraził przekonanie, że w warunkach nieobjętych licznymi ograniczeniami wywołanymi epidemią, Kandydat uzyskalby wymagane prawem poparcie 100.000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.

Powyższa argumentacja Pełnomocnika Komitetu nie znajduje podstaw

w świetle obowiązującego prawa, a tym samym jest bezprzedmiotowa. Dołączenie do zgłoszeń dokonanych przez 12 innych komitetów wyborczych wykazów zawierających wymagane 100.000 podpisów poparcia wskazuje, że poważne utrudnienia wynikające z obowiązywania na terenie kraju zarówno stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, nie stanowiły – wbrew twierdzeniom Pełnomocnika Komitetu – przeszkody uniemożliwiającej dopełnienie warunków wynikających z art. 303 § 1 pkt 3 w zw. z art. 296 k.wyb. oraz art. 127 ust. 3 Konstytucji. Należy przy tym podkreślić, że zarówno wymagania przewidziane w powołanych przepisach, jak i okoliczności, w których wszystkie komitety wyborcze obowiązane były uzyskać poparcie kandydatów przedstawionych do zarejestrowania przez PKW były takie same. Brak jest zatem podstaw, aby nawet daleko idące ograniczenia i trudności w spełnieniu wymogów ustawowych mogły być odmiennie oceniane w odniesieniu do danej grupy podmiotów biorących udział w procedurze wyborczej.

W odwołaniu Pełnomocnik Wyborczy potwierdził, że przekazane PKW zgłoszenie nie zawierało wymaganej prawem liczby podpisów poparcia Kandydata. Nie spełniało zatem warunków przewidzianych w art. 303 § 1 pkt 3 w zw. z art. 296 k.wyb. oraz art. 127 ust. 3 Konstytucji. Okoliczność ta wykluczała zatem możliwość zarejestrowania Kandydata przez PKW.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 304 § 7 k.wyb. w zw. z art. 516 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

Bezpieczeństwo prawne niniejszego rozstrzygnięcia wynika z obowiązującego od dnia 14 lutego 2020 r. art. 29 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym. Zgodnie z tym przepisem niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Taki sam skutek wynika także z postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 stycznia 2020 r. (Kpt 1/20), na mocy którego wstrzymano stosowanie uchwały połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20). Oznacza to niedopuszczalność interpretacji przepisów zgodnie z wykładnią przyjętą w powołanej uchwale.

